

279290

FAMILIA

423

FÓIA SOCIALA SI BELETRISTICA,
ILUSTRATA

Totodata si organul publicatiunilor „Societății pentru fondu de
teatru romanu.“

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1219
Biblioteca soc. „Petru Maior“

Nr. cron. 1318

Nr. grup. 2128

PROPRIETARU, REDACTORU ȘI EDITORU

IOSIF VULCANU

Bibl. Univ. Cluj.
Nr. 256.1940.

Sibiu
II. 504.

ANUL XVI—1880.

ORADEA-MARE, 1880.

CU TIPARIUL LUI EUGENIU HOLLÓSY.

279290

CUPRINSUL:

I.

Portrete.

	Pag.
1. Epaminonda Bucevski <i>de V.B.</i>	45
2. Cristin'a, regin'a Spaniei	93
3. Br. Henric Haymerle	105
4. Moștenitorul de tronul Rudolful	133
5. Principeș'a Stefania	141
6. Contele Eduard Taafel <i>J.H.</i>	153
7. Iosif Szilávy <i>J.H.</i>	165
8. Simeon Balint <i>J.H.</i>	177
9. Freycinet <i>de J.H.</i>	193
10. Silvestru Moraru Andreevičiu	201
11. P. S. Aurelianus <i>de Silviu</i>	213
12. Paul Iorgovičiu <i>J.H.</i>	237
13. Erik Nordenskjöld <i>J.H.</i>	249
14. Țarin'a Maria Alexandrovna <i>J.H.</i>	265
15. George Asachi	285
16. Alesandru Pușkin <i>J.H.</i>	297
17. Ladislau Vaida <i>J.H.</i>	321
18. Camoens <i>J.H.</i>	333
19. Vasco de Gama <i>J.H.</i>	345
20. Avram Jancu <i>J.H.</i>	357
21. Br. Vasiliu Erdeli <i>J.H.</i>	367
22. Carol I Domnul României	379
23. Ole Bull <i>J.H.</i>	391
24. Andreiu Mocioni de Foen <i>J.H.</i>	404. 447
25. Abdurrahman	415
26. Ioan Dlugoss <i>J.H.</i>	427
27. Iacob Offenbach	511
28. Garfield <i>J.H.</i>	535
29. George I regele Greciei <i>J.H.</i>	547
30. Barthelemy de Saint-Hilaire <i>J.H.</i>	571
31. Dr. Iosif Hodosiu <i>P.P.</i>	583
32—34. Patru nihiliste condamnate	595
35. Margaret'a Regin'a Italiei	607

II.

Ilustrațiuni.

1. Țen asculta! (dupa originalul de Epaminonda Bucevsky-Bucescu)	5
2—7. Ilustrațiuni la romanul Barbu Strimbu în Evropa	9. 21. 33. 57. 69. 81
8. Țeranca româna	121
9. Din bazarul de binefacere dela Clușu	224—225
10. Spelatoresc în Afganistan	281
11. Turcomane	309
12. Cetatea Janina	439
13. Lacul-oglindea în valea Yozemiti	455
14. Muntele Olimp	463
15. Gelea mamei	475
16. Kelly, capitanu de banditi în Australia	487
17. Famili'a Bismarck	503
18. Dulcigno	527
19. Deputatul Baudry d'Asson se scote din parlamentul francescu	559

III.

Literatura, arte și critica.

	Pag.
Dr. A. P. Alexi: Importantia romanurilor României la Pleva	379
V. B. Despre arte și unu artistu român în străinătate	495
Ar. Densusianu: Aventuri literare	4
Ion Ghica: Ion Cămpineanu, discursu de recepțiune la Academia	572
P. V. Grigoriu: Voltaire și Rousseau	269
B. P. Hasdeu: Românul stă înfiptu	543
T. Maiorescu: Nou proiectu de ortografia româna, extrasu	521 534
S. Fl. Marianu: Cocor'a	202
» Ciocărlanul	312
E. T.: » Tavasza Murcia ungușca	418
V. A. Urechia: Albumul macedo-român	264
I. V.: La deschiderea Academiei Române	229
» Premiile Academiei Române	136
» Ortografi'a cea noua	161
Fara subsemnare: Prim'a opereta româna	209
	144

IV.

Poesii.

V. Alesandri: Fragmentu din „Despot-voda”	142
» Alesandru Machedon (poporalu)	523
N. S. Baboceanu: Resbunarea aliorului	464
Teodor Bota: Strainul	119
» Umbr'a	154
» Salute!	230
» Admiru norii 'n departare	368
» Lebed'a	428
» Copil'a de pescaru	597
Brasiovénul: Epigrame	480
Florentina Danu: Unu suspinu	179
Elisa: De când l'am perdutu	59
» Unu suspinu	404
E. G.: Sânt ore de durere	11
» Întorcerea la manastire	106
P. V. Grigoriu: La dens'a	298
Iulia Lazăr-Pesteanu: La Livia	537
Al. A. Macedonschi: Într'unu albumu	47
» Ecourile Noptii	250
V. B. Muntenescu: Stam dile 'ntregi	567
A. Musset: Fêt'a care dorme, trad. de P. V. Grigoriu	22
M. Pompiliu: Doru de mama	452
» Despartirea noastră (Heine)	712
» Mam'a cea orba	549
» Furtunile	609
M. Poni: Cânt'o pasere	572
Ion Porutiu: Doine poporale din Transilvania	392
Nicolae Pruncu: Fantasia	334
Vasiliu Rusanescu: Lupt'a, fragmentu din o poema	71
Carol Scève: Cei mai frumosi luciferi	214
» Doru de resbunare	245
» Viet'a și	317

	Pag.		Pag.
<i>Silvio</i> : La veselîa mea	154	<i>Cobold</i> : Chic și grația	232
<i>G. V. Stefanîu</i> : De me uitu	2	<i>D.</i> : Sfaturile unui tata cătra fiic'a sa în pređiu'a	
» Tu te-ai dusu	95	casatoriei sale	47
» Lasa-me	135	<i>Emilia Lungu</i> : În ajunul anului nou	4
» Cum se rupe	203	» Patinatul în Timișora	36
» Viêt'a mea	238	» Monachia seu casatoria	363
» Uita	346	» Lucsul modernu	478
» Portu	416	<i>S. R.</i> : Resunetu în caus'a școlelor pentru fete	341
<i>Maria Suci</i> : Ah! de când!	490	<i>A. T.</i> : În balu, dupa George Letorières	12
» Sufla vântul	490	<i>Sofia Vlad-Radulescu</i> : Livia Becineaga-Pascu	514
<i>A. St. S.</i> : O nôpte de vëra	187	<i>Iosif Vulcanu</i> : Dupa două-deci de ani	204
» Când bôrea serii line	322	» Care se ne fia devis'a	261
<i>Moise Toma</i> : Omul și speranț'a	83	» Pescerea Meziadului	336
<i>Ion Tîpa</i> : Ânim'a ta	279	» Padurea Nëgra	394
» La unu periu	358	» Escursiune la Reșinari	504
<i>Sylvia Valeanu</i> : Rugaciune	167	» Conversare cu cetitôrele	538 574
<i>B. A. Vinesiu</i> : Caderea frunzelor (Millevoye)	560	<i>I. V.</i> : Unu domnitoru președinte academicu	149
<i>Iosif Vulcanu</i> : Mus'a mea	441	» Calendariul Grigorianu	149
» Gelea mamei	476	» O plaga culturala	173
» O sëra în Reșinari	500	» Politic'a cea mai înțelepta	185
» Hiu, escu și sunt Românû	584	» La încheierea anului școlaru	293
<i>M. V.</i> : La multi nechiamati	35	» Școli pentru fete	329
<i>Mateu Vulcanu</i> : Ochiul femeii	126	» A trei'a universitate	353
» Crucea plecata	310	» Amortîrea spiritului naționalu	375
<i>Duiliu Zamfirescu</i> : Te-am întrebatu	262	» Mișcare culturala rom. în Oradea-mare	399
» Salbele	380	<i>Făra nume</i> :	
		Emanciparea femeilor la noi	156
		Unu micu studiu despre sarutare	187
		b) corespundintie.	
		<i>Alba-Iulia</i> : Sciri locale	54
		<i>Arad</i> : Renvierea Asociațiunii naționale	217
		» Mișcări culturale române	442
		<i>Abrud</i> : Adunarea femeilor pentru infintîirea unei	
		școle de fete	617 622
		<i>Beiusiu</i> : Sciri de carnevalu	30
		» Balul gr. or. și reformatu	61
		» Sciri gimnasiale	273 282
		» Concertu, teatru și balu	337
		» Concertu și balu	377
		» Serbarea Vulcanu	612
		<i>Blasiu</i> : Balu românesc	90
		<i>Bucurêscu</i> : Balul de binefacere	109
		» Al doile balu costumatu	114
		<i>Budapesta</i> : Balul românû	84
		» Diuaristic'a din Budapesta despre ba-	
		lul românû	86
		» Serisori	436 562
		<i>Bușiasiu</i> : Băile	354
		<i>Caransebesiu</i> : Ajunul anului nou	13
		» Sciri locale	60 273 526
		» Concertu	348
		<i>Cernauti</i> : Teatru românû în Cernauti	30
		» Teatru românû în Bucovin'a	120
		» Despre societatea „Junimea”	173
		» Instalarea noului mitropolitu	221
		» O serata româna	223
		» Adunarea „Junimei”	492
		» Societatea Bucovina	612
		<i>Clusiu</i> : Maiialul junimei române	258
		<i>Comlosiu</i> : Episcopul Mețianu în visitațiune cano-	
		nica	301
		<i>Craiova</i> : Unu concertu în favorul inundațiilor din	
		Transilvani'a	37
		<i>Desiu</i> : Doue baluri	114
		» Adunarea despartemântului Assoc. trans.	343
		<i>Făgarasiu</i> : Reuniunea femeilor române	222
		<i>Hatieg</i> : Balul societății de patinatu	61
		» Balu românû	110
		» Festivitate poporala și balu	436
		» Teatru românû	521

V.

Novele, romanuri, piese teatrale, schitie de caletoria.

<i>V. R. Buticescu</i> : O mirësa și doi miri, novela	411
<i>Iulia Campeanu</i> : Serman'a violonista, novela	185
<i>Claire de Chandeneux</i> : Misteriul Noptii, romanu, trad. de Iosif Holodanu	214
<i>P. C. H.</i> : Amicul adevërnului, nov. engl.	580
<i>Octave Feuillet</i> : Perul albu, bluetu în unu actu, trad. de I. G. Baritiu, finea	2
<i>Lafontaine</i> : Trei-spre-dece la mësă, trad. (Circide)	52
<i>Emilia Lungu</i> : Cordelia, novela	94
» O nôpte de vëra, reminiscintie	261
<i>P. P.</i> : O excursiune în Bucovin'a	155
<i>Petra-Petrescu</i> : Crucea cu diamante, nov.	531
<i>L. V. Popu-Selagianu</i> : Fiic'a primariului din Oradea-mare, nov.	118
<i>Iosif Vulcanu</i> : Barbu Strimbu în Evropa, romanu în trei părți, partea din urma	1
» O caletoria la nunta, schitia	548

VI.

Articoli instructivi.

<i>Dr. Brunetti</i> : Locuitorii gurei nôstre	59
» Igien'a sângelui	95
<i>Maria I. Casabianu</i> : Scopul și misiunea gradinei de copii	550
<i>V. C.</i> : Viêt'a omenësca	106
» Igien'a junimei	195
<i>L. L. D.</i> : Cum mânâncea popôrele	119
<i>D.</i> : Anghin'a diferitica	167
<i>Dr. I. C. Dragescu</i> : Băile de mare	309
» Despre nutrementu	498
<i>Emilia Lungu</i> : Instrucțiunea femeii române	454
<i>Dr. I. S.</i> : Perul falsu, corsetul, papucii	586
<i>George Traila</i> : Albania	466

VII.

Viëtia sociala.

a) articoli.

<i>T. Bota</i> : Fulgi de nea	568
» Sër'a de Craciunu	622

	Pag.
<i>Isbuc</i> în Selagiu : Escursiune	370
<i>Macin</i> : Emigrațiunea banatana în Dobrogea	241
<i>Mehadia</i> : Băile de V. A. Z.	382
<i>Manastur</i> : Balu în Chioru	382
<i>Monesa</i> : Băile	425
<i>Leta-mare</i> : Instalare de protopopu	49
<i>Lugosiu</i> : Înființare de bibliotecă districtuala preo- țesca gr. c. în Ciacova	72
» O noua casa de economii	91
» Serata musicala	324
<i>Naseudu</i> : Concertu	24
Balu	401
<i>Oradea-mare</i> : Adunarea inteligenței rom. din Ora- dea-mare, pentru înființarea unei școle de fete române, procesu verbalu	399
» Apel la publicul român în caus'a acesta	400
» O noua societate culturala româna (in Orade)	430
<i>Oravitia</i> : „Cisla” și ceva la adres'a dșorelor ro- mâne	120
<i>Orșova</i> : Concertu și balu	49
<i>Oltu</i> : Schițe din Brașov de <i>Druinescu</i>	188
<i>Paris</i> : O istoriara, de Gaston	72
Sciri dela junimea româna, de Arthemidor	196
Despre esoposițiunea „Salon” B. A. V.	217
Banchetul independenței române	252
<i>Petromanu</i> : Balu	102
<i>Recitia-montana</i> : Donul societ. calei ferate pentru școlari	14
<i>Roma</i> : Carnevalul, N. Gr. N.	72
<i>Sas-Sabisiu</i> : Sciri locale	42-72
» Baluri și alte sciri	90
» Sciri locale	485
» Teatru român	612
<i>Semlacu</i> : Concertu și balu	90-80
<i>Sibiu</i> : Comitatu pentru adunarea ofrandelor în folosul inundatilor și adunarea reuniu- nii de cântări	6
» Mortea lui Moise Toma	78
» Balu român	120
» Adunarea generala a „Albinei”	129
» Conferința juristilor români	168
» Maiatul sodalilor români	223
» Adunarea despartământului III	479
» Balul pentru teatru	497
» Renființarea casinei	515
» Adunarea damelor pentru înființarea unei școle de fete	521 526
» Înarmorântarea lui Hodosiu	581
<i>Sinleu</i> : Conferința și balul femeilor române din Selagiu	406
<i>Sirf'a</i> : Program'a unui concertu	66
» Concertu și balu	407

	Pag.
<i>Siomcut'a-mare</i> : Balu	14
<i>Stan'a-de-vale</i> : Descrierea localității, de R.	48
<i>Timisióra</i> : Balu, de Emilia Lungu	108
<i>Tulcea</i> : Schițe din Dobrogea (<i>Çirçli de</i>)	593
<i>Viena</i> : Resunetu la corespundința din Viena	136
» Aniversari'a „României June”	204
» Din ȃuariul unui barbatu (<i>Iuliu</i>)	360
<i>Zelau</i> : Înființarea reuniunii femeilor române din Selagiu	96
<i>Zernesci</i> : Balu	102

VIII.

Societăți de cultura.

1. Societatea pentru fondu de teatru român :
 - a) Procesul verbalu al ședinței din 7 martie
a comitetului, și consemnarea membrilor
inșerisi la adunarea din Blașu
 - b) Procesul verbalu al ședinței comit. din 11
aprilile
 - c) Convocarea și program'a adunării din Sibiu
 - d) Amânarea adunării din Sibiu
 - e) Adunarea din Sibiu
2. Academi'a Româna :
 - a) Deschiderea Academiei Române
 - b) Deschiderea solemnă a Academiei
 - c) Sesiunea Academiei Române
 - d) Discutiunea ortografiei în Academia
 - e) Premiile Academiei Române
 - f) Ședințele lunare ale Academiei
3. Asociațiunea transilvana :
 - a) Adunarea din Turda
 - b) Apelul comitetului pentru esoposițiune

IX.

Felurite.

O buna carte de școla, de dr. V. Glodariu	96
Băile de mare dela Constantia	96
O carte magiara despre Români	130
Principess'a Stefania	137
O poesia a Dòmnei României	144
Unu proiectu de lege	154
Uniform'a institutórelor din Români'a	196
Casatori'a principelui Bulgariei	247-248
Împetrés'a Rusiei	257
Testamentul episcopului Papp-Szilágyi	300

Afara de aceste, mai multe rubrici permanente relative la mișcamintele sociale, literare și artistice în țera și din strainetate, glume, moda, ghicitóre și alte menunțșuri.

BUDAPESTA

3 Ianuarie st. v.

15 Ianuarie st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.

Redacțiunea: *Strad'a arborelui verde nr. 12.*

Nr. 1.

ANUL XVI.

1880.

Pretiuł pe unu anu 10 fl.

Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$ de

anu 2 fl. 70 cr.

Pentru Români'a 2 galbeni

Barbu Strimbu în Evropa.

— Romanu originalu cu ilustrațiuni. —

(Urmare.)

Fiic'a si mama-sa conversau despre evenimentele zilei, ier camerist'a își îndepliniá lucrul în tacere, în-trebându numai din când în când deca cutare séu cutare arangiare a perului le convine séu ba?

Sé usámu de momentul acesta spre a descrie pe scurtu acésta familia, la care continua istori'a nóstra!

Boerul Costachi Pomescu, descendintele unei vechi familie, al carei nume istori'a l'a conversatu cu lauda pe paginile sale, a moștenitu dela parintele seu frumoșe moșii, pe cari o economi'a raționala ar fi pututu sé produca rezultate mari. Inse el se numerá între acei hoeri, cari eran de paverea, că averea lor este ne-secabila, de aceea nu-si dedea multa truda a conservá moștenirea parintiésca, cu atât mai puțin s'o marésca. El încredintiá cele mai multe moșii ale sale unor arendasi necrutiatori, cari cautáu numai de interesul lor, stricau paméntul si astfel micșiorau pretiuł lui. Când apoi viniá rëndul, cá moșile sé se arendeze din nou, boerul capetá pentru ele arénda mai puținá, si asiá veniturile lui se ciuntuau.

Tóte aceste nu împedecara pe boerul Costachi d'a duce unu traiu necumpetatu, d'a petrece vér'a la báile din strainetate, iern'a la Iasi séu la Bucuresci, ma câte odatá la Viena, unde boerii români totu-de-una sânt bine primiti.

Trebuie inse sé adaugemu numai decát, cá pentru tóte aceste nu se putea acúsá numai dënsul. Ori cât de usioru la minte, el totusi ar fi fost capabilu d'a se cumpetá, de cumva soçi'a lui nu-l îndemná la fel de fel de lucruri nesocotite, cari consumau parale multe si subminau asiá dicëndu tóta starea lui materiala.

Soçi'a lui, cocón'a Zinca, erá crescuta la curtea domnésca; acolo ea a învetiatu a iubi lucsul, care în urma a ruinatu si pe parintele seu, si de acolo s'a maritatu dupa tinerul Costachi, care asemene petrecea la curte si n'avea altu lucru, decát sé prepadésca banii câștigati cu sudóre de parintele seu.

Maritata, ea voi sé continue si la barbatul seu traiul ei dela curtea Domnésca. Si mâncându din acestu punctu de vedere, dori cá barbatul ei sé jóce unu rolu importantu în tíera, cá astfel si dëns'a sé póta straluci prin lucsul ei în tóta privinti'a.

Tóte aceste, firesce, costara parale, si fiindu cá soçiul ei nu învetiasé multa carte si astfel nu putea sé merite niște pozițiuni înnalte, trebuia sé si le câștíge cu parale multe. E bine, ori cât de bogatu erá dënsul,

acésta risipa în urma totusi i produse mare neconsu-nantia în bilantiul venitelor si speselor sale, încât trebui sé se gândésca la unu traiu mai seriosu, cá celu puținú sé crutié ceea ce se mai putea.

Inse erá târdíu. Celu ce a pornitu pe unu povér-nisiu în jos, nu se mai póte opri, ci trebuie sé se rostogólésca în abisu. Asiá si el. Pornitu odatá pe calea risipei, nu se putea contení, ci trebuia sé faca pâna 'n fine acésta caletoria hasardósa.

Nu se putea opri, căci soçi'a lui deprinsa cu farmecile traiului lucsuriosu de pân'atunce, nu voiá nici sé audia de vr'o schimbare, de vr'o reducere a speselor si pompelor. Ea voiá cu ori ce pretiu sé stralucésca si mai departe, sé continue viéti'a necumpetata de mai nainte, căci numai asiá sperá a-si sustiná vaz'a, ce dupa parerea sa si-a câștigatu în societate.

— Cum sé me retragu eu?! — respundea ea barbatului seu, când acela i facea propuneri de simplificare a traiului. Ce ar dice lumea? Tóte amicele mele aru scóte vorb'a, cá amu ajunsu la sapa-de-lemnú, si pentru aceea ne-amu retrasu.

— Vom si ajunge dieu usioru la sapa-de-lemnú, deca nu ne vom gândi mai serios, — respundea barbatul. Astadi abiá mai am a patr'a parte din moștile mele avute când te-am luatú de soçiá.

— Asta suna cá si-o acusa. Va sé dica eu le-am risipitu.

— N'am dísu acést'a.

— N'ai dísu, dar asiá ai întielesu.

— Dar n'am întielesu asiá.

— Ei bine, ori ai întielesu, ori ba, eu nu sîm de vina. Ai sciutu cine sîm, cum am fost crescuta, la ce m'am deprinsu înca din tineretie: de ce m'ai luatú de soçiá?

— Dar scumpa Zinco . . .

— Credu dieu eu, cá ti-su scumpa. Tocmai acu-ma îmi spusesi, cá ti-am prepadita mai tóte moștile.

— Dar, liniscesce-te, căci n'am dísu!

— Nici n'ai pututu. Déca le-ai perdutu, nu eu, ci tu esti de vina. N'ai sciutu portá economi'a, iéta caus'a tuturor perderilor tale!

Costachi tacu, căci cu gur'a muerii sale el nu putea luptá, dar de alta parte recunoscea si aceea, cá în adevér el n'a pusu multa ostenéla în interesul economiei sale derepenate.

Inse soçi'a lui nu se multiamí cu acestu rezultatu, ci continuá cu emfasa:

— Si chiar deca asiú si voi sé me retragu acu-ma, n'asiú puté, căci avemú féta mare, care nu póte

stă acasa, ci trebuie să fie dusă în lume, să facă cunoștință.

— Eu sîm de parerea, că tocmai din motivul acela ar trebui să traimu mai cumpetatu, căci avemu fêta mare; pentru că ântâiu amu puté să facemu ei o zestre mai bunicica, si a d'ou'a nici tinerii seriosi nu s'aru înstrainá asiá de cas'a n'ost'ra.

— Lasa-te cu tinerii tei seriosi! Cine i-a fost datu, va veni si o va luá, ori ce traiu va avé d'ens'a.

— Întielegi pe Barbu?

— Pe Barbu, déca si-a tîné vorb'a, séu pe altul care va veni s'è-i céra mân'a.

— Numai s'è vina cineva, dar eu me temu, că nu va veni nimene, déca vom urmá asiá, căci toti s'ar spariá a-si luá de soția o fêta asiá crescuta.

— Nici tu nu te-ai spariatu.

— Eu . . . eu . . .

Boerul Costachi voi s'è d'ica ceva zdrobitoru, înse buzele-i nu cutezara a pronunția nici unu cuvêntu.

În momentul când odata barbatul si soția se certara astfel, din odai'a laterala se audí unu tîpetu. Ambii recunoscuroa tîpetul, erá al ficei lor. Alergara dara îndata întru ajutoru.

Unu tablou sfașiatoru li se înfașisá acolo. Fiic'a lor leșinata erá culcata pe pamêntu, fâra simțire si fâra s'è resuffe.

Spaim'a lor nu se p'ote descrie. Grabira numai decât s'è întrebuinteaze t'ôte mijl'ócele spre a o face s'è-si revina în ori. Dar însedar! Ea zacea cá m'orta.

Tramisera dupa medicu, si pâna s'è vina acela amêndoi se pusera a meditá, cá óre ce a pututu s'è produca acésta leșinare grabnica a ficei lor?

Numai într'unu târđiu observara, cá ea tîne o epistolá între degetele sale încleștate. O scósera de acolo cu sil'a si o cetira.

Epistol'a cu datul dela Paris contînea aceste șire:

„Scumpa domnișóra,

„Déca Barbu va merge acasa, s'è nu-i credi, căci el nu te iubesc! Aice la Paris d'ensul a nutritu unu amoru intimu cu o spaniola numita Almadina“.

(Va urmá.)

De me uitu . . .

e me uitu în ochii-ti negri,
La cerescul teu amoru,
Vedu cá sórele-mi suride,
Cum suride-unu dulce doru.

De me uitu în ochii-ti negri,
Totu e altfel pe pamêntu;
Lumea-mi pare-o jucaria,
Numai tu unu sóre sfântu.

De me uitu în ochii ti negri,
Îmi pari stelele pe r'endu,
Pentru mine-o jucaria,
Numai tu unu sóre sfântu.

M'am uitatu la ei adesea
Si adesa i-am privitu;
Si adesea a lor taina
A lor taina am cetitu.

De atuncea am si ceriul
Cu mii stele pe pamêntu,
Dela tine rad'á dulce
Dela tine sóre sfântu!

G. V. STEFANIU.

Perul albu.

— Blueta, de Octave Feuillet. —

(Urmare.)

Fernand. Îti garantezu, că-l vei urmá cu entusiasm; înse mai nainte de a ti-l da, tînu — da — tînu f'orte multu a fi clarificatu asupra unui fructu. S'è vedemu, dtale nu-ti lipsesc bravur'a în felul dtale. Vei avé deci curagiú destul a respunde netu si fâra cotituri la cestiunea, ce nu este nici cât de putînu delicata, cu atát mai putînu nu, cá este pusa de unu barbatu — eh?

Clotilda. S'è audîmu cestiunea!

Fernand. Noi amu traitu de vre-o optu séu díece ani f'orte straini unul de altul, astfel că n'are locu surprinderea. I'éta-o deci testualminte: Nu ai pâna în diu'a de astadi, d'omn'a mea, în ordinea morala a-ti face nici o imputare esentiala?

Clotilda. Într'adeveru? Nimicu mai multu? I'éta totu ce ti-ar placé s'è affi?

Fernand. Acésta este multu, fâra îndoiéla; înse te asiguru, cá soțiul nu este aici cá s'è te asculte. Eu sîm unu camaradu — nimicu mai multu. Voiu merge si mai departe: voiu marturisí, cá conduit'a mea personala nu-mi dá nici unu dreptu față cu dta de a te blamá séu de a fi superatu și asiá credu că-ti lasu locu destul de largu de a jucá. În fine, cum vei vré, nu-mi vei dá respunsu — nu-ti voiu da consiliu.

Clotilda. Este acésta indispensabilu?

Fernand. Negreșitu.

Clotilda. Cum erá întrebarea pe care mi-o ai pusu?

Fernand. Te întrebú déca, în ordinea morala t'ai s'è-ti faci pâna în momentul acesta nici o imputare esentiala?

Clotilda. Esentiala, me întrebi? (Îsi pune capul în mâna.)

Fernand. Ah! dta ai lipsa s'è reflectezi!

Clotilda. (Îl lasa s'è aștepte putînu, apoi i respunde cu demnitate.) Nu, domnul meu, nici una.

Fernand. (respirându fâra voi'a lui.) Ha! (Bucura o pauza.) Ei bine! d'omna te invitú cu t'óta serioșitatea de a continuá asiá. I'éta consiliul meu.

Clotilda. Acésta este o adeverata escrocheria!

Fernand. Acesta este unu consiliu seriosu, Clotildo, de si nu se pare asiá si ce este înca si mai multu, cá este desinteresatu. Îti vine cu greu s'è me credi si ceriul me scie cá nu am nici o ideia ascunsa si egoista. Eu nu te vediu decât numai pe dta — îmi închipuescu cá eu asiú fi unu eremitu, unu dervisju pe care dta v'í s'è-l consulteți în grot'a sa si eu ti-asiú d'ice: Baga de séma, copil'a mea, esti în ajunu de a comite unu mare pecatu, nu voiú d'ice acésta din punctul de vedere moralu — pentru cá ti-ai ride de mine déca asiú atinge c'órd'a acésta — si mi asiú frige degetele, ci singuru numai din punctul de vedere al bunului simțiu si al politiceii.

Clotilda. Vediu unde tîntesci — voiesci s'è-mi insinuezi în modu f'orte finu, cá sîm o femeia be-trâna.

Fernand. Eu? D'omne ferese! Cu totul din contra, declarú, cá în óra acésta te affi la culmea grațiosității, a spiritului si a frumsetiei dtale! Nici odasa. încât me privesce, nu te-am veditu mai perfectu: t'ôte calitátile dtale sînt desvoltate. Cu unu cuvêntu e admirabila.

Clotilda. Înse?

Fernand. Înse, dta ai trei-díeci si patru de ani si jumetate —

Clotilda. Acésta este vorba!

Fernand. Dta ai trei-dieci si patru ani si jumatate. Si ori ce femeia, care în etatea acésta séu pe aprópe de etatea acésta, se lasa a fi cuprinsa de o pasiune, séu se lasa într'o campania amorósa, se condamna siguraminte la unu feliu de suplicii particulare si astfel de crude, încât infalibilu își pierde fericirea si póte si viétri'a sa.

Clotilda. Bah! aceea ce-mi spui este o poveste din o mie si una de nopti.

Fernand. Ba nu, dómn'a mea, ba nu, aceea ce-ti spunu eu, este autenticu. Si într'adeveru ce este mai lesne de întelesu cá acésta. Dta o scii acésta, lumea încungiura pe o femeia frumósa cu o mulțime de lingúșiri astfel de îmbetatóre si cu ovațiuni asiá de dulci, încât nici cea mai buna si cea mai întielépta nu renuncia fâra îndoiéla, la acésta regalitate amabila, fâra cá sé verse lacrimi într'ascunsu. Tinereti'a si frumseti'a sânt niște coróne pe care cineva nu le pierde fâra nemultumire, chiar când le pierde cu onóre — chiar când ele-ti aluneca de pe frunte cu tóta nobleti'a la simpl'a suflare a anilor. Inse, dómn'a mea, când este o mâna iubita, care ti le trage jos cu brutalitate, când o voce scumpa îți citește sentiment'i de abđicere — atunci prob'a este cu multu mai durerósa! A-si vedé prim'a crétia în oglind'a sa, acésta totu-de-una este duru — inse a-si o vedé a si-o deviná în privirea ghiatiósa si în surisul petrificatu al unui amantu — acésta este mortalu! İti mai aduci aminte de mic'a nóstra vecina, dómn'a Lagarde, acésta femeia zimbítóre cu dinti rosati, acésta eternu zimbítóre — ea muri fâra de veste acum siese luni, precum se đicea de anevrismu — o femeia atât de vesela điceai dta! ei bine eu îți spunu între noi, cá ea si-a înfiptu unu cutítu de menagiu în ânima — unu cutítu prosaicu — pe care medicul ei mi-l'a aretatu — si scii pentru ce? pentru cá ea vedúse o mica crétia a fruntei sale reflectându-se în ochii domnului de Vardes — printr'unu fenomenu opticu pré cunoscutu.

Clotilda, (cu o mișcare de oróre.) Este acésta adeveratu?

Fernand, (cu recéla.) Este adeverul puru si tiasiu puté citá si altele — pentru cá nu este lucru raru, cá ultimul surisu al unei cochete sé fia totu-odata si convulsiiunea agoniei. Cea mai mare parte din ele, o scfu pré bine, nu sânt asiá de sentimentale, ci se marginescu sé parasésca lumea si de a se adaposti cu desperarea lor sub umbr'a bisericelor. Inse acésta totu-de-una remâne unu reu durerosu si nereparabilu pentru o femeia. Iéta caus'a pentru ce te-am prevestitu. İti oferu acestu bunu consiliu din recunoscintia, lasându-ti totu-odata libertatea de pâna acuma.

Clotilda, (redicându-se). Mi se pare cá predic'a dtale a avutu puterea sé faca cá sé adórma chiar si betrán'a mea Louison, pentru cá nu o mai audiu. Permite-mi feșnicul dtale pentru dóue minute si voiu reveni. (Ea ese prin usi'a din fundu.)

SCEN'A II.

Fernand.

Hm — óre ce însemnéza acésta? Pentru ce-mi ia ea feșnicul cá sé se duca la Louison? N'are sé tréca decát prin dóue usi. Acésta nu este lucru firescu. Sé fia óre acésta unu efectu al tulburării sale séu o simpla distracțiune? Nu — ea s'au departatu resoluta, cá si cineva care vré sé esecuteze unu planu — ascunsu. Bah! ce póte sé faca ea? (Asculta.) İmi pare cá audiu pasi suindu-se pe scara — se deschíde o usi'a în

camer'a lui Louison. (Se apropia iute de usi'a din drépt'a si își pune urechi'a.) Nimicu — credeam — (se întorce pe scena.) Ce dracu are ea de gându? O fuga — unu *escampativos* spaniolu. Iéta presupunerile mele deșteptate, crede ea a fi oportunu sé taie în carne víua? Hm! ea este în stare sé faca una cá acésta. Se póte cá am greșitu se i povestescu aceea istoria alui de Varde cu mic'a nóstra vecina — femeile nu urescu pe unu barbatu pentru care s'a ucisu cineva. Iéta cá facu o esperientia mai multu. (Ascultându.) Ce sé aude? unu zuruitu de trasura, mi se pare? Pah! tóta nóptea umbra trasuri pe strada. Oh, iéta-me consternatu — iéta-me ridiculu! (Uitându-se la orologiu.) Voiu mai așteptá înca unu patraru de óra si apoi me voiu informá. Credu cá acésta ar fi suficiente si pentru unu Spartanu. (El se preumbla prin camera afectându, cá este liniscitu. Peste unu minutu iérase se uita la orologiu.) Mai am înca patru-spre-dieci minute — sé le petrecumu dupa placere în tóta comoditatea. (Se asiédia si se légana pe unu fotoliu.) Ce camera mica si siarmanta! Ce póte fi mai încântatoru pe lume, cá locuint'i'a unei tinere femei de distincțiune, onesta si putínu cocheta? În totu locul affi unu gustu delicatu si urmele unei mâni albe — o atmosfera împregnata de parfumuri favorite — unu ce voluptuosu si totu-odata sacru — unu claru — obscuru de pudóre învelindu splendórea unui lucsu profanu — o lumina de luna într'o capela italiana. Paradisu grațiosu pe care cineva îl viséza cu dóue-dieci si cinci ani si — pe care adesea îl pierdi cu trei-dieci! În fine (baténdu radiemátórele fotoliului si redicându-se.) Oh, acuma amu audítu umblându prin gradina, acésta este positivu. (El se apropie de ferésta. În același momentu întra Clotilda în toaleta de casa: el se întorce în câțva surprinsu si đice la o parte.) Cât este de palida!

SCEN'A III.

Clotilda. Fernand.

Clotilda. O ghicisem — ea adormise, serman'a betrán'a. N'am voitu sé o deșteptu. Scusa déca te-am lasatu sé aștepti. Iéta-ti feșnicul — îți multúmescu.

Fernand. Nópte buna! Eu fugu.

Clotilda. Si nu faci reu, cá este aprópe la trei óre.

Fernand, (zimbindu.) Acésta este ór'a crimelor. Eu fugu. (Ese în drépt'a.)

SCEN'A IV.

Clotilda, singura, agitata, vorbindu repede.

(Cu o espresiune de frica.) Într'adeveru ór'a crimelor! Ce a cautatu el óre la ferést'a aceea? Ah! gradin'a! Asiá este. (Suridiéndu cu unu aeru ecuivocu.) Pericolul póte nu vine dintr'acolo. Ah! cât süm de agitata! Me temu, cá am riscatu pré multu. În fine este pré târđiu cá sé-mi para reu. Acuma imi trebue sânge rece si linisce — pentru cá sé cástigu. Tremuru. Ei bine, nefericirea ce mi se póte întemplá, este de a fi înca odata însielata — viétri'a mea nu va fi pierduta nici mai multu si nici mai putínu, decát cum este acuma! Ce audiu? (Asculta.) Este vocea dlui de Lussac? Ddieule — el striga — (Ea întredeschide usi'a cu frica; se aude vocea dlui de Lussac certându-se: Eu îți đicu cá tu o ai facutu — tacutu-ai!) Ce đice el? Oh, ânim'a-mi palpitéza! El se scobóra — sé vedemu — fi liniscita! (Vorbindu prin usi'a întredeschisa.) Domnule — domnule, ce s'au întemplatu, te rogu? (Fernand apare cu feșnicul, tînéndu în mân'a cealalta o cheia.)

(Va urmá.)

S A L O N U :

În ajunul anului nou.

Putîne clipe numai, si vom fi martori la unu actu solemn, la espirarea anului ce fiesce-care din noi l'a cunoscutu, căci a traitu cu el si în el.

Putîne clipe, si timpul în care amu gustatu multe bune si rele — în care amu risu si plânsu, va lasá sê se audia ultim'a lui óra, ultim'a lui secunda — care va spune, că nu a trecutu numai o ñi, ci că cu dên's'a espira unu anu întregu.

Unu anu! O clipita mica pe marele orologiu al lumii; o minuta pentru celu fericitu, si o vecinicia pentru accia ce au suferitu.

Când ne uitámu înainte cu vag'a privire omenesca spre el, atunci credemu că e unu timpu fara fine; înse când reprivimu în trecutul unui anu, atunci apare că o umbra, îl pestrecemu c'unu singuru gându, în o singura clipita. Si omul nu numera numai unu anu, el dupa vointia Creatoriului traiesce copilaria, junia, barbatia si betranetiele, care se forméza din mai multi ani.

Si óre cum trecu ei?

— Usioru si iute cá auror'a diminetiei, cá sarutul róuei, séu cá atomul pudruitu de pe arip'a fluturului, ce se redica prim'a óra fluturându din aripioare. Sburându trecu ei în viétia omului — sburându mai iute, séu mai putînu iute pâna la unu momentu greu, când ómenii obositi se oprescu suspinându: ne-am luptatu tare, am suferitu amar si totusi la marginea mormântului ce pótem spune că ni-a fost viétia?

O umbra — unu visu.

Si-a trecutu si asta, a peritu si omul cá — o umbra; cu el au peritu si altii, si asiá s'au topitu generatiuni întregi. Dupa ei n'a ramasu nimica, căci ce rămâne din flórea câmpului? Dar alte generatiuni s'au redicatu, alti copii omenesci au crescutu din abisul timpului espiratu; au crescutu pentru a traí, si-a traí este a luptá!

*

Multi petrecu în asta óra solemneta vivaci-sociali la cântu si musica; si iéra multi meditéza séu frundiarescu în galbinetele pagini ale unui ñuvariu, începutu dóra în copilaria.

Si-a petrece veselu, a desiértá cup'a dulcilor placeri este a sdrobi amarul ursitei, a înfruntá cu surise de fericire veninul ascunsu a predestinatiunii. Dar a meditá în tacut'a nópte, singuru cu lamp'a vacilánda — este a traí contemplativu în unu singurelu minutu, anii toti căti au trecutu; este a traí unu momentu singuru numai pentru tine, numai pentru interesele si palpítele ámei tale, si nu pentru lume séu interesele generale ale ei . . .

— Scena dupa scena, tablou dupa tablou se redica aretându-ne sub carmenii simtirilor doiose, acusi o sperantia realizata pentru care ne-amu datu liniscea sufletului; acusi o himera amagitóre — o bucuria deliránda — si în centrul lor cá degetul seriositatii, salci'a gelinda ce-si înclina pletele lungi pe-o colina prospeta . . .

Cu aste amu traitu — sînt gravate în sufletul nostru — imprimate în credintia nostra; ele ne-au fericitu, ne-au chinuitu si s'au dusu cá profumul verei, ne lasádu-ne alta cá — suveniria.

Dar suvenirile sînt tesauere, ce pastrámu cu multa iubire!

Deci fiindu momentu asiá gravu, si îngramadindu-ni se gându dupa gându, póte óre fiintia omenesca sê stea indiferenta la încheierea anului vechiu, sê nu faca socotéla si împacare cu el? Póte făr' a-si stimulá unu óre care programu întrá în anul tineru, ce acusi va sê sosésca?

Nu! nu.

Încea sub viuele impresiuni a celor vedute ce cá umbre a trecutului . . . cá umbre dragi si iubite ne cercetara în singuratic'a meditatiune, el trebue sê fia în curatu cu ele cu tóte, astfel redeşteptatu la o viétia nóua, sê încépa a lucrá si-a sperá . . .

Oh da! A lucrá si a sperá; a începe iérasu frul ilusiunilor ce patîra de atâtea ori nae-frângere; a ne notificá binele ce-l primiramu dela altii, si-a uitá resimtiul si vatemarile ce de adese ori ne-au înveninatu momintele mai sublimé; a uitá séu a iertá în nobilul sensu a lui Razvanu (*) care ñice:

„Resbunarea cea mai cruda este când dusmanul teu
E silitu a recunósce, că esti bunu si dên'su-i reu!“

A iertá! ce maritimia si cáta generositate! A iubi — cáta fericire si cáta credintia?

Da! a iertá si-a iubi lumea — cunoscintia curata — destinul — vocatiunea si natiunea a carei fii si fice sîntemu.

Încea unu momentu vechiului anu ce sbóra la negrul trecutu; o aducere aminte, că el se şterge, si cu el o bucatu din viétia nostra; apoi sê ne luámu remasuu bunu cu şirele multu espressive a regretatului Lapedatu.

„Sê stropescu a vóstra urma,
Áni frumosi, cu plânsul men;
C'al meu traín cu voi se curma,
Si cu traíul trecu si eu!“

Si atunci — dar tacere! E mediu-de-nópte, orologiu suna dóue-spre-ñicee . . . grabescu dorindu: „Ánu nou ferice!“

EMILIA LUNGU.

Despre arte

si unu artistu românú din strainetate.

Ah! Dar cine se mai si cugeta astadi la noi de arte si artisti, când o suta de nevoi, publice si private — ne apésa la paméntu!

Da, da. Amara ni este viétia, si amarul ni-l facu altii, cei ce ni ocrotescu sórtea si pretindu a fi chiamati óra ne ferici. Totusi artea, unde ea se afla desvoltata în spirite si în viétia practica, fačia de nevoi pururia s'a doveditu usúratória si chiar vindecatória.

Ast'a este firea omului. Ceea ce i place, ce-l îndulcesce si încánta, îl nutresce spiritalminte, îl redica si edifica, îl face fericitu — chiar în suferintiele cele mai grele, sub mân'a caláului! . . .

Si — ce óre este, cea ce în arte ni place, ne încánta?

Este frumosul.

Dar ce este frumosul?

Este armonia si simetria în arangiamentu, culori, tonuri. Este ceea ce convine dispoziitiunilor nóstre sentimentali si intelectuali, convenindu ni escita dulcele spiritul, ni satisface gustul, ni nutresce fortiele vietii.

Frumosul este cá si moralul, cá si bunul si sublimul; este frate de cruce cu acestia; prin urmare postulatu al vietii omenesci, pentru perfectiunea omului, nobilitarea lui, fericirea lui.

Iéca valórea, însemnetatea, necesitatea artei — între tóte împregiurările vietii.

*

(*) „Razvanu si Vidra“ poema dramatica de B. P. Hasdeu.

„En asculta !“ (Dupa originalul de Epaminonda Bucewsky.)

Este aprópe unu anu, de când — preambulându-me pe stradele Vienei, într'o ferésta încarcata cu obiecte de lucs si arte, o icóna mare si frumoasa în oleu, reprezentându în modu admirabilu o scena din viét'ra idilica a poporului român, ca printr'unu farmecu îmi cuceri atențiunea. „Cum vine“ — me întrebai — această romantica-casta scena — în profan'a Viena?!“ Romancu'tr'a de pe pansa mi se parea desperata de fri-volii ochi străini.

Într'unu unghiu al tabloului descifrai cu anevoia numele artistului: *E. Bucewsky*. De buna séma, unu polonu. Némtiul comerciante tacsá icón'a la 300 fl. bani buni. Căci — dicea el, este de maestru genialu, mândri'a școléi de arte, a Academiei vieneze, lucratu — dupa natura!

Firește, astfel de pretiuri, pentru opuri de arte, potu dá numai străinii, cari au parale si cunoscú va-lórea artei . . .

Sér'a în aceeași ziua — petreceam în societatea mai multor amici si revenii la mândrul tablou al genialului pictore.

„Apoi este românú néuasiu, bietul; românú din Bucovina; a absolvitu liceul si teologia, si cu unu stîpéndiu dela consistoriu a facutu cursurile Academiei de bele-arte d'aici, obtînéndu primul premiu pentru cele mai bune studie generali, („für die besten Gesamtstudien“); pe bas'a acestui stralucitu succesu, a facutu școl'a speciala de pictura lînga celebrul *Feuerbuch*, si de cinci ani își are atelierul seu propriu aici, (VI. Corneliugasse 1) si produce mulțiime de opuri admirabili, cari înse tóte se stracura în străinătate! Consistoriul din Cernauti i-a datu titlul de *pictore al seu*, dar — nu si pane. Pentru acést'a este avisatu la străini, cari îl esplotéza materialminte si spiritualminte. Astfel esenti'a vietii sale este a străinilor. Slavu nu e, că d'ar fi, Slavii s'ar scí îngrigi de sórtea lui. Nu pricepe cuvéntu slavicu; iér numele *Bucewsky*, (Bucescu,) asiá i-a rémasu dela buni-strabuni, cari se tragu din Galiția — înca mai înainte d'a fi devenitu Bucovina tíera nemtíesca!“

Seraca lume! Cine nu cunósce sórtea adeveratilor artisti — la Románi, si anume la cei de sub Austro-Ungaria!!

Popórele fára consciintia viua si fára dispozițiune de sine, nu potú sè aiba locu în sinul lor pentru geniilor. Ast'a e blastemul servitutei seculare! . . .

Am vediutu de repetite ori atelierul dlui *Epa-minonda Bucewsky*, am admiratu sute de opuri originali, unele în schitie, altele deplinu esecutate; am aflatu că dintre cele complete, mai tóte le-au ocupatu speculanti'semsari, pentru Anglia, Belgiu, Olanda, si chiar America. Bucewsky face si portrete si icóne bisericesci admirabile, a sugrafitu si câteva biserice în Bucovina; dar pe mine m'au încântatu mai vértos sujetele istorice si naționali: O schitie asupra poesiei „Deștepta-te Române“, ce se afla în posesiunea amicului meu *V. Gregorovitia*; „Pastoriul întristatu“, dupa balada populara; „Colinda“, reprezentându dupa viét'ra pe baiatii colindatori; „Doina“, femeia romána, venindu dela putiu cu urcióru în capu; apoi — „En asculta!“ întélnirea la fántana a Lelei cu Lelita, a junelui tíeranu, cuprinsu de primul focu al amorului si cu obiectul dorului seu.

Aceste dóue din urma tablouri se afla în Viena, în posesiunea opticului Müller, si acést'a nu s'ar despartí de ele cu nici unu pretiu.

„En asculta!“ — asiá si-a botezatu pictorele tabloul, prin care ni punc naintea ochilor o scena atát de viua si naturala, încát — vediéndu frumset'ea, sfé-l'a si confusiunea castei fecióre plapânde dela tíera, par' că audimu pe flacáu cum i se vaiera, că-l usuca dorul ei!

„En asculta! Sè scí că me prepadesce, de nu te-oi vedé o di! Scí că n'am închisu ochii nóptea întréga; căci nu ne întélniramú la fántana a séra!“

„En asculta! Nu mai potú, nu mai vréu for' de tine sè traiescu, mistuitu de doru, muncitu de iubire!“

„En asculta! Mai privesce si spre mine, nu totu la paméntu; căci — raiul meu în ochii tei, în mân'a ta viét'ra mea!“ — Dar sfé-l'a si confusiunea fetitiei, par' că o vedi, cum cresce, cum devine totu mai mare!

Acestu tablou, dup' o fotografia mândra, mi-am propusu a-l face presentu de anul nou lectorilor „Familiei“. Am încredintiatu taiarea lui în lemnu umi'a dintre cei mai renumiti xilografi vienesi, i-am promisú pretiul pe deplinu, numai sè fie lucru bunu! Publicul va judecă.

Dintre icónele sacre, o „Maic'a Domnului“, ce ornéza capel'a de pe morméntul neuitatului nostru amicu, proprietaru mare *Popoviciu* în Stroești, este admirabile.

Curénd speru că voiú puté presentá la acestasi locu portretul pictorului academicu *E. Bucewsky*.

V. B.

Dela Sibíiu.

(Comitetu pentru adunarea ofrandelor în folosul pagubitilor prin esundare, — adunarea generala a reuniunii románe de cântári.)

— 7 januarie.

Inteligint'ra romána de aici, în urm'a iuvitării dlui cons. gub. *E. Macellariu*, a tînutu astadi o conferintia în care s'a desbatutu asupra modalitátii: cum s'ar puté tinde óre-care ajutoriu individiilor nenorociti prin esundările anului espiratu.

Dupa mai multe desbateri se primesce propunerea adv. *Cosma*, adeca sè se institue unu comitetu centralu cu scopu d'a adun'a totu feliu de colecte în favórea înundatilor, a primí contribuii chiar si dela alte comitete, ce s'ar formá prin diferite tînuturi, a trage apoi informatiuni cât mai detaiate despre pagubele nenorocitilor, în fine, pe basea unui proiectu aprobatu de o conferintia urmatóre a inteligentiei locale, tóte ofertele a le distribuí dupa necesitate.

Comitetul respectivu este compusu din dd. *E. Macellariu*, *A. Trombitasiu*, *N. Cristea*, *V. Romanu*, *dr. Ios. Hodosiu*, *dr. A. Brote* si *I. G. Baritiu*.

A veni în ajutoriu celui nefericitu este celu mai frumosu actu de charitate, d'a ceea credemu, că nobil'a inițiativa a inteligentiei sibíiane va fi aprețiatá dupa meritu, si că aceea își va si ajunge scopul doritu.

*

Reuniunea romána de cântári de aici a tînutu la 3 crt. prim'a sa adunare generala.

Presiedintele a aretatu în raportul seu, că reuniunea numera 62 membri activi si 67 ajutatori. Venitu în periodul espiratu a fost 706 fl. 10 cr. iér spesele 505 fl. 41 cr.

Raportul s'a luatú spre placuta sciintia, comitetului provisoriu i s'a datú absoluturiu, apoi s'a statóritu budgetul pe anul urmatoriu, în fine s'a alesu noul comitetu în frunte cu bravul presied. de pân'ací, *dr. A. Brote*, si, cá v.-presied. *dr. Popoviciu Barcianu*.

Dorimu succesul celu mai bunu activei societáti!

Cor. ord.

Literatura si arti.

Analele Academiei române, tomul XI, secțiunea a doua, a eșitu de sub tiparu, cuprindându urmatorele memorii si notiție : „Economia rurala la Români“, — Primul memoriu : Ochire generala ; — „Instrumente agricole“, — amandamente si îngrășăminte (cu patru stampe litografice), de P. S. Aurelianu ; — „Pedaniu Dioscoride si Luciu Apuleiu“, (botanica daco-getica) de Al. Papadopulo-Calimachi ; — „Începutul omului“, de I. Ghica ; — „Notiție despre base, acidu si sare“, de Nic. Teclu ; — „Descoperirea unei masele de Dinoteru în România“, de Gr. Stefanescu (cu două stampe litografice) ; — „Bibliografi'a numismaticeii române“ (cu șese stampe biografice) de D. A. Sturdza ; — „Noțiuni de economiă sociala si istoria civilizatiunii în Transilvania“, al doilea memoriu ; Poporațiunea, de G. Baritiu ; — „Descoperirea unei falci de cămila fosila lângă Slatina, de Gr. Stefanescu.

Di Sim. P. Simon, studentu gimnasialu în Blasiu, publica invitare de prenumerațiune la : „Ratacirile lui Odiseu“, poema în 15 cânturi de Homer. Pretiul de prenumerațiune nu este însemnatu pe list'a de abonamentu.

Dinaristicu. La Bucuresci au aparutu de curând urmatorele diuare nouë : „Curierul Duminecii“, diuaru de litere, arte si sciintie, — „Scrinciobul“, fôia umoristica, — „Democrați'a Naționala“, diuaru politicu si totu-odata organul dlui Grigorie Sturdza.

Biserica si scôla.

Dieces'a Orădii-mari. Consistoriul nu va tîne șiedintie pâna dupa Bobotéza. Pentru parochi'a de Leta-mare au recursu multi. Noul canonicu Rds. D. Nicolau Vulcanu s'a mutatu din Leta-mare la Orade si si-a ocupatu stalul.

Nu va fi conciliu. Din Roma se scrie, că Pap'a a renunțiatu la planul seu d'a convocă conciliu în vaticanu. Între motivele cari figuréza în caus'a acést'a, locul primu îl ocupa întrebarea banilor.

În contra episcopului Angelicîu. Comitetul congresului sêrbescu si-a exprimat parerea, că în întielesul statutelor congresului, sub presiidiul unui administratoru denumitu el nici nu pôte tîne șiedintia. Cu tôte aceste si-a începutu activitatea, dar mai înainte a presintatu episcopului Angelicîu unu protestu, în care declara, că denumirea administratorului patriarcatului sêrbescu o considera că o stîrbire a autonomiei si protestéza în contra aceleia.

Magiarisare în Fagarasiu. Diuarele ungueresci împartasescu cu multa bucuriă, că școl'a ungueresca din Fagarasiu a începutu sê face mari progrese. Româniî își tramitu prunciî în asiă numeru mare acolo, în cât nu mai încapu. Unu parinte românu ar fi dișu învetiatorului, că decă copilul lui nu pôte șiedé, sê steie în picioare, numai sê învetie limb'a ungueresca.

Ce e nou ?

Regin'a, precum se anuncia, în adever va merge la vênatôre în Irlanda ; cu ocasiunea caletoriei sale Maj. Sa va petrece două zile la Paris. În suit'a sa vor fi : principess'a Fürstenberg, contes'a Goes si br. Nopcea. Pentru dreptul de vênatôre se vor platî 25,000 franci. Spesele împreunate cu vênatôrea se vor urcă la 50,000 fr.

Primul balu de curte în Viena s'a tînutu în septemân'a trecuta. Salonul de cavaleri al castelului în care s'a tînutu balul, a fost splendidu iluminatu. Pe la 9 ôre cam 2000 de persône erau de faciă, în care

aristocrați'a tinera formă contingentul mai mare. Au facutu mare sensațiune pîncipeșele Schönburg, Kinsky si Schwarzenberg. Maj. Sa împeratés'a avea toaleta de metasa lilla. Balul se încheiă la o ôra dupa mieđiul noptii.

Domnul României a datu de curênd unu prândiu în onôrea comitelui Torielli, tramisu estra-ordinaru si ministru plenipotențiaru al regelui Italiei. La acestu prândiu au lătu parte mitropolitul primatu, doi ministrii, presiđintele camerei si al senatului, dimpreuna cu mai multi demnitari înalti.

Împeratés'a Rusiei, precum se scrie dela Paris, se afla mai bine în privinți'a sânetătii.

Unu bon mot al moștenitorului de tron. Arhiducele Rudolf petrecu tocmai la vênatôre cu o societate, când primu depesi'a despre atentatul în contra regelui Spaniei. Dênsul împartași societătii cuprinsul depesiei, si observă : Regele spaniolu pôte fi superbu, că dnii atentatori împușca spre el cu glôntie, că si pe unu cerbu nobilu, întocmai că si atentatorii rusi spre țiarul, — si nu cu zdrame cum a facutu Nobiling cu împeratul Germaniei. În fine ar trebui sê se decida, când e timpul de oprire pentru monarchii !

Di Apostolu Margaritu a primitu, dela comitetul Societătii Macedo-Române, urmatôrea adresa de condolentia, din incidentul atentatului facutu în contra dsale : „La apelul de înfrățire al Românilor respunse pumnalul unui ucigasîu. Ddieu care ti-a datu misiunea d'a provocă deșteptarea națiunii tale, sê-ti pazésca prețiôșele țile ! Înainte dar, Apostole Margarite, Româtimea, care te însotiesce cu inim'a si cu durul, împarteșindu durerile tale, stigmatiséza crim'a si uréza triumful cauzei naționale. G. Chitiu, A. V. Urechia, C. Robescu.“

Nu se duce în asiă locu ! Presiđintele republicei franceze, Grévy, înainte de a deveni presiđinte în tôte țilele jucă biliardu în o cafenea din apropiarea palatului Royal. Nici odata înse el nu întrebă pe acela cu care jocă, cine-i ? Numai în urma află, că acela e unu crisnicu. Dupa ce apoi Grévy se mută în palatul din câmpii eliseici, tramise la el si-l chiamă a jucă biliardu. Înse crisnicul, care este unu mare legitimistu, respunse : „Nu me ducu în asiă locu !“

Bismarek e bolnavu. Starea sânetătii lui Bismarek nu e tocmai cea mai buna. Precum se scrie din Varzin, organismul seu e asiă de atacatu, încât fu silitu a cere ajutorul medicalu, că sê póta dormi. Apoi si rheumatismul seu e cât se pôte de mare. Din caus'a acést'a famili'a nici n'a serbatu asiă Craciunul si anul nou la Varzin.

Unu procesu curiosu s'a pertractatu țilele trecute la unu judecatoru de pace din Odessa. Cutare Ivanov si-a datu cănele pe calea ferata, tramitiându-l că „Eilgut“ unui prietenu. Dar pe cale cănele sarî din vagonu si fugi. Proprietarul intentă procesu societătii calei ferate, si-l câștigă.

Statu'a lui Calderon s'a înauguratu în 4 l. c. la Madrid pe piati'a St. Anna. Statu'a s'a facutu de cătra artistul Figueras, care a represintatu pe poetul șiedindiu, pe genunchi cu o carte, ier de-o parte cu Fam'a. Pe pedestalu în bronzu sînt represintate mai multe episođe din opurile autorului.

Emigrări. Miseri'a în care au ajunsu locuitorii din mai multe pârți ale țerii, silescu pe multi a emigră în alte țeri si pârți de lume, unde spera a gasi unu traiu mai usioru. Astfel amu scrisu mai de multe ori, — că mai multi locuitori din Banatu vreu sê se mute în Serbi'a. S'a anunțiatu apoi, că din Szentes si de pe la Casiovia multi sê ducu în

America. Acuma se scrie, că acestu esemplu va fi imitat si la Ungvár, de unde în primavér'a viitoare vr'o 150 de ênsi voiescu sè se mite în America.

Curiosu duelu! Nu numai la orasie, dar si la sate s'a respânditu mani'a duelării. Dar satenii nu toti se batu în duelu asiá cá orasienii, în multe locuri ei au propriile lor arme, cari înse nu sânt nici sabie, nici pistole. Astfel s'a întemplat de curênd unu duelu la Salonta, între doi unguri de acolo. Caus'a duelului se dice a fi fost, că amêndoi fiindu invitati la unu ospetiu si siediêndu lângă olalta, unul a scosu mai de graba din „zuspeis“ decât celalaltu, si prin acêst'a celalaltu s'a simtîtu ofensatu. Cestiunea nu s'a pututu complaná decât prin duelu. Provocatul, considerându importanti'a causei, a alesu duelul americanu. Asiá apoi s'a statoritu, cá celu ce va trage bila négra, trei luni de zile sè nu se spele. Sórtea pedepsi tocmai pe provocatoru, care deja de doue septemâni nu s'a spelatu, si din caus'a acêst'a nu cutéza sè se arate între ômeni.

Siachistii. M—n e unu omu cam de etate, si jucá totu-de-una siacu cu unu tineru în o cafenea din Budapesta. În decursul jocurilor tinerul povesti betrânului, că dênsul are o amanta, nevêst'a unui betrânu, si aceea i face felu de felu de presenturi. De luni întregi se cunosceau ei asiá, fâra cá sè scia nici unul cine este celalaltu. Acuma dupa serbatori celu de etate zari pe degetul consotiului unu ânelu; cum îl zari, sarî în picioré si esclamá: „De unde ai ânelul acesta?“ Tinerul respunse sinceru, că îl are dela amant'a sa. Betrânul se cutremurá, îsi luá pelerí'a si eşi. Ânelul a fost al soçiei sale, el i l'a cumperatu cá presentu de Craciunu.

Poveste despre Iupi. La Apsia-de-jos, în Maramuresiu, în septemân'a trecuta unu tiganu s'a dusu în cárcîma si si-a cerutu rachíá. Când a platitu, ceialalti óspeti din cárcîma observara, că are multe parale la sine. Cinci ênsi numai decât îsi propusera că-l vor omorî; deci plecara si ei dupa tiganu. În padurea din apropiare înse nişte lupi atacara pe tiganu; bietul omu nu sciú ce sè faca, scóse arcu si începú a le cântá. Si nu fâra resultatu. Lupii spariati o tulira la fuga, si spintecara pe acia ce voira sè atace pe tiganu.

O gâsca de 50,000 fl. Nici asiá ceva n'a auditu înca lumea, si iéta s'a întemplat si casul acesta. Unu jidanu betrânu vindea o gâsca la tîrgul din Szabadka. Unu cárcimaru o cumperá pentru unu losu. În diu'a urmatóre losul fu trasu si jidanul câstigá 50,000 fl.

Sciri scurte. Conte Dominic Zichy a lasatu pentru scopuri filantropice 45,210 fl. — **Ioan Weisz**, tipografu în Bucuresci, a fost decoratu de Maj. Sa cu crucea de cavaleru al ordinului Francisc Iosif, pentru colectele sale facute în folosul Seghedinenilor. — **La Deva** zilele trecute lucratorii gasira în o baia vr'o 60—80 de vipere întiepenite, ceea ce este o mare raritate. — **Femeile din Alba-Regala**, muieri si fete, cam 403 la numeru, au cerutu prin o petiçiune agraciarea unui ostasii condamnatu la mórte, dar însedar, căci oficierul care avea sè duca cererea la Buda, a întârziatu de pe trenu. — **Miseri'a în Maramuresiu** a începutu sè produca urmárilor cele mai dureróse. Numerul talharilor se sporesce pe di ce merge; pretiul lemnelor e atât de mare, cá în orasie mari. — **Impamênteniri în Români'a.** Senatul a acordatu dreptul de cetatianu românu dlor Iosif Ciurea, Traian Salescu,

Ion Rusu, Dominic Aibas, dr. I. Arsene, Marin Romanovici, dr. F. Petersberg si Leon Holzmann.

G h i c i t u r a .

— De R. A. —

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17.
- O persóna de seculu femeninu fórte renumita.
5. 4. 12. 6. 17. Unu satu în Europa.
2. 1. 10. 12. Unu dieu al vechilor germâni.
9. 2. 8. 4. O parte a carului.
11. 3. 16. 2. Unu orasiu în Tirol.
1. 2. 12. Unu fluviu în Europa.
15. 7. 8. 3. 10. 4. O provincia în Europa.
7. 11. 14. 3. 17. O pustietate fórte însemnata.
8. 2. 16. 11. Se întrebuintéza la biserici românesci.
3. 15. 13. 10. Unu punctu înaltu în Elvetia.
15. 7. 4. 16. Unu nume barbatescu.
7. 7. 4. 12. O capetenie a Romano-Bulgarilor din seculu al XII-lea.
12. 2. 3. 6. Se arata pe bôlt'a ceriului.
13. 9. 4. 12. Unu orasiu în Ungaria.
14. 11. 6. 8. 15. O insula în India apusana.
6. 2. 9. 5. 4. 12. Unu fluviu în Asia.
16. 11. 3. Unu instrumentu de ceremonía.
11. 12. 17. Unu nume femeiescu.

Literele începátóre ale acestor 17 cuvinte cetite de sus în jos dau numele persónei indicate.

Terminul de deslegare e 4 februarie. Cá totu-de-una, si de asta-data se va sorti o carte.

Deslegarea ghiciturei matematice din nr. 97 :

Copilul mai micu e de 5 ani, celu mai mare de 6 $\frac{1}{2}$, mam'a de 23 si tat'a de 34 $\frac{1}{2}$, toti la olalta de 69.

Bine au deslegat'o dómnele si domniórele :

Ana Wlad, Eleonora Popu, Elisa Popovicu, Terentia Osianu, Antonela Novacu, Emilia Cosgaria, Livia Popu, Silvia P. Deseanu, Sidonia Jicovicu, Fira Serafin n. Popu, Anastasia E. Onciu, si dnii Ioan Gitta, Cornea, Petru Biberea, Petru Valea, Rudolf Assman, G. Bogdanu, Simeon Rotaru, Iosif Musteti.

Premiul l'a câstigatu dn'a Eleonora Popu.

Post'a Redactiunii.

O gratulare la anul nou Dorintiele bune înca nu sânt poesia, celu multu unu toastu.

S. A. Ujhely. Adresatul a sositu tocmai în momintele aceste. Încât pentru postu-scriptu si dênsul e de aceeași parera. Dar spera a putè delaturá tóte pedecile. Cele promise — acusi

dupa carnevalu!

La anul nou! Din o singura încercare este greu d'a judecá deca cineva are talentu poeticu sèu ba. Deca simti inclinatiune, studieza si nu desperá!

Dnei E. P. în Z. Multãmîta pentru atentiunea delicata Vom împlini cu placere cererea dv.

Ce-amu pecatuitu en óre?! Dar noi? Numai în septemân'a trecuta amu primitu 27 de versuri rele, cá si al dtale.

➔ Numerul presinte se tramite tuturor abonantilor nostrii din anul trecutu. Aceia cari nu mai voiescu sè aiba fói'a noastră, sânt rugati a 'napoiá nru acestu; ier cei ce vreu sè fia abonati si mai departe, binevoiesca a tramite pretnul, căci à conto fói'a nu se va dá nimenuia.